

Επίσκοπος Μελιτηνής: Ο Επίσκοπος Ρεντίνης Σεραφείμ όπως τον θυμάμαι

/ [Γνώμες](#)

• **Του Μαξίμου Παφίλη, Επισκόπου Μελιτηνής**

Η ιερά παρακαταθήκη των δικαίων υπερβαίνει τη βιολογική φθορά και παραμένει ανεξίτηλα χαραγμένη στη συνείδηση του εκκλησιαστικού σώματος ως ένας διαρκής δείκτης πνευματικής πορείας. Ήδη δέκα ολόκληρα έτη συμπληρώνονται σήμερα από την ημέρα κατά την οποία ο μακαριστός **Επίσκοπος Ρεντίνης κυρός Σεραφείμ**, στις 16 Απριλίου 2016, αφήνοντας το χοϊκό του σκήνος, μετέστη προς τον Κύριο προκειμένου να εισέλθει στην αιώνια ζωή. Την εικόνα των προσώπων, ως αδέκαστος κριτής της ανθρώπινης πολιτείας, αποκαθαίρει σταδιακά η πάροδος της συγκεκριμένης δεκαετίας από τη σκόνη της εφήμερης

καθημερινότητας και την τύρβη των κοινωνικών συναναστροφών. Ο χρόνος, αναλαμβάνοντας τον ρόλο του αδυσώπητου ελεγκτή της ιστορίας, ισοπεδώνει τις επίγειες ματαιότητες, ξεδιαλύνει τις ενδόμυχες προθέσεις, αναδεικνύει δε το αληθινό ήθος των εκκλησιαστικών ταγών, πέρα από τις φαινομενικότητες και τα εξωτερικά σχήματα ευσεβείας. Όσα προσπαθούν συνήθως να επιβάλουν εν ζωή οι διάφοροι κόλακες, οι οποίοι με ιδιαίτερη ευκολία περιβάλλουν τα υψηλά εκκλησιαστικά και κοσμικά αξιώματα αναζητώντας ίδιον όφελος, διαλύονται ανεπιστρεπτί μπροστά στη σκληρότητα του θανάτου. Εκείνο, άλλωστε, το οποίο παραμένει όρθιο, όταν τα φθαρτά και πεπερασμένα στοιχεία καταλήγουν αναπόδραστα στο χώμα της φθοράς και εγείρονται στο προσκήνιο οι επερχόμενες γενιές, είναι αποκλειστικά η παρακαταθήκη των έργων αγάπης και η βαθιά αυθεντικότητα της πίστεως, πράγμα που επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι το έσχατο κριτήριο γνησιότητας υπήρξε ανέκαθεν ο θάνατος. Τους μεγάλους άνδρες της εκκλησιαστικής ιστορίας, αυτούς οι οποίοι αγάπησαν ειλικρινά την Εκκλησία, σπλαχνίστηκαν τον πάσχοντα άνθρωπο και διηκόνησαν τον Χριστό με γνήσια ταπείνωση, δεν τους αγγίζουν οι δικές μας κενές επαινετικές ρητορείες. Τους γνήσιους αυτούς διακόνους, ιστορικά, η ίδια η πορεία της Εκκλησίας, μυστηριακά καθοδηγούμενη από το Πνεύμα το Άγιο, τους κατατάσσει τελικά στη χορεία των Αγίων, δικαιώνοντας τους αθόρυβους κόπους τους. Συνεπώς, το παρόν μνημόσυνο κείμενο κατατίθεται αποκλειστικά ως εκπλήρωση ιερού χρέους βαθιάς πνευματικής συνδέσεως και ενσυνείδητης απόδοσης τιμής απέναντι σ' έναν αληθινό εργάτη του Ευαγγελίου.

Εξετάζοντας την πορεία του μακαριστού κυρού Σεραφείμ, αναζητώντας τα ίχνη της από τις πρώτες ημέρες της βιολογικής του υπάρξεως στην Καρδίτσα το 1945, διαπιστώνουμε μια συνεχή, σχεδόν μυστική προετοιμασία για την αποδοχή της θείας κλήσεως. Το γεγονός ότι η νομική και θεολογική του συγκρότηση στο Πανεπιστήμιο Αθηνών δεν υπήρξε μια απλή ακαδημαϊκή φιλοδοξία, αποδεικνύεται περίτρανα, αφού λειτούργησε ως το στέρεο υπόβαθρο για τη μετέπειτα ποιμαντική του ευθύνη. Υπηρετώντας αρχικά τη στρατιωτική του θητεία ως έφεδρος αξιωματικός του πεζικού, σφυρηλατούσε ο Χρήστος Καλογερόπουλος έναν χαρακτήρα στιβαρό απέναντι στις αντιξοότητες. Των μαθητών την ψυχή και των νέων τον λογισμό προσπάθησε στη συνέχεια να φωτίσει στις σχολικές αίθουσες. Λειτούργησε ως θεολόγος εκπαιδευτικός τόσο στα σχολεία του νομού Καρδίτσας, όσο και στη Γερμανία, διακονώντας την απόδημη νεολαία στη Νυρεμβέργη, την Αυγούστα και το Μόναχο. Η παιδευτική του τούτη εμπειρία ανάμεσα στους μετανάστες αδελφούς μας τον εισήγαγε στην κατανόηση της ανθρώπινης αγωνίας, του πόνου του ξενιτεμού και της υπαρξιακής αναζήτησης νοήματος μακριά από τις πατρογονικές εστίες. Καθώς αποδέχτηκε το ασκητικό κάλεσμα, η μοναχική του κουρά στην ιστορική Ιερά Μονή Βαρλαάμ των Μετεώρων

σηματοδότησε την πλήρη παραίτηση από το κοσμικό φρόνημα και την ένταξή του στην αγγελική πολιτεία, πράγμα που τον οδήγησε ακολούθως στην ιερωσύνη. Εντός τούτου του καθαγιασμένου, αγιοτόκου χώρου των ψηλών ιερών βράχων, ο μακαριστός Μητροπολίτης Σταγών και Μετεώρων κυρός Σεραφείμ, ένας επίσης εξαιρετος εργάτης του Ευαγγελίου και βαθιά πνευματικός άνθρωπος, τον κατέστησε Διάκονο και Πρεσβύτερο, αναθέτοντάς του το βαρύ έργο του ιεροκήρυκα και του πνευματικού πατρός. Ο π. Σεραφείμ με ιερό ζήλο περιδιάβαινε ακατάπαυστα τις ενορίες της Ι. Μητροπόλεως, αναπαύοντας κάτω από το πετραχήλι του πλήθος ψυχών κουρασμένων.

Όταν αναπολώ το έργο του κατά την οκταετή του θητεία ως Συνοδικού Γραμματέως στην Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδος, περίοδο κατά την οποία υπηρετούσα και εγώ στην Ι. Σύνοδο, η μνήμη μου στρέφεται αυθόρμητα στις ατέλειωτες ώρες της κοινής μας οδοιπορίας, ταξιδεύοντας κάθε Σαββατοκύριακο στην Καρδίτσα.

Την εποχή εκείνη, όπου ο μακαριστός διακονούσε πλέον ως Πρωτοσύγκελλος της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων κι εγώ ως ιεροκήρυκας, η μεταξύ μας αναστροφή μετατρεπόταν σ' ένα ζωντανό πνευματικό εργαστήρι. Ο μακαριστός, αμείλικτα αυστηρός απέναντι στον ίδιο του τον εαυτό όσον αφορά την προσωπική του πνευματική άσκηση, περιέβαλλε τους ανθρώπους με απροσμέτρητη αγάπη και συγκατάβαση. Δεν επιδίωξε ποτέ να επιβληθεί εξουσιαστικά στο ποίμνιο, προσεγγίζοντας πάντοτε τον αδύναμο αδελφό με γλυκύτητα. Ο λαός του Θεού, ενστικτωδώς αλάνθαστος απέναντι στην υποκρισία, τον αγκάλιασε, τον αγάπησε βαθιά, ακριβώς για αυτή την πηγαία απλότητα του χαρακτήρα του, για την ανεπιτήδευτη καλοσύνη και τη γνήσια ευγένεια που εξέπεμπε η φυσιογνωμία του. Τούτη ακριβώς η φυσικότητα συνιστούσε την ισχυρότερη θεολογική του ομολογία μπροστά στον σύγχρονο, δοκιμαζόμενο άνθρωπο. Έχοντας την ευκαιρία να τον συνοδεύσω μερικές φορές στα απομακρυσμένα και δύσβατα χωριά της περιοχής των Μετεώρων, έγινα αυτόπτης μάρτυρας μιας αφοσίωσης που παραπέμπει ευθέως στον τρόπο λειτουργίας των πρώτων χριστιανικών κοινοτήτων. Προσέφερε το κήρυγμά του στους απλούς ανθρώπους του μόχθου ως άρτο ζωής, καταλύοντας την απόσταση μεταξύ του ιερού θυσιαστηρίου και της σκληρής καθημερινότητας του θεσσαλικού κάμπου. Ανεξίτηλη δε παραμένει στην μνήμη μου μια Θεία Λειτουργία το έτος 2012, κατά την εορτή της Συνάξεως του Τιμίου Προδρόμου και Βαπτιστού, στον Ιερό Ναό των Δώδεκα Αποστόλων στον Πύργο Ιθώμης. Εκεί, ενώπιον του φρικτού και ευχαριστιακού μυστηρίου, ο λόγος του αντήχησε με θεολογική διαύγεια και εκκλησιολογική ακρίβεια: *«Ἡ δύναμις τῆς πίστεως τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων συνιστᾷ τὸ ἀληθὲς θεμέλιον ἐπὶ τοῦ ὁποίου οἰκοδομεῖται ἀσαλεύτως ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ὡς πρότυπον μιμήσεως καὶ μαρτυρίας διὰ πάντα πιστόν*

», υπογράμμισε ο μακαριστός, μεταξύ πολλών άλλων ψυχοφελών. Τούτη ακριβώς η μαρτυρική και θυσιαστική βίωση της πίστεως αποτελούσε τον πυρήνα της ζωής του και της προσφοράς του στην Εκκλησία. Η χριστιανική του υπόσταση αποκτούσε σάρκα και οστά στην έμπρακτη διακονία, μακριά από ανούσιες θεωρητικές ιδεοληψίες.

Όταν δε, το φθινόπωρο του 2009, με πρόταση του μακαριστού Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων κυρού Κυρίλλου, ενός καλοκάγαθου εργάτη της Εκκλησίας, ανήλθε στον επισκοπικό βαθμό, χειροτονούμενος από τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμο στον Ι. Μητροπολιτικό Ναό Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Καρδίτσας, παρέμεινε ο ίδιος ταπεινός διάκονος. Η συνεχής του ενασχόληση με την πνευματική πρόοδο των ανθρώπων και η διαρκής αγωνία του για την αύξηση της τοπικής Εκκλησίας τού παρείχαν απροσδόκητη δύναμη, ανανεώνοντας τις φυσικές του αντοχές παρά τις δυσκολίες της κλονισμένης του υγείας.

Στο καμίνι της σωματικής ασθένειας, η οποία τον οδήγησε κατά το τελευταίο στάδιο της επίγειας πορείας του στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας του 401 Στρατιωτικού Νοσοκομείου, ο Σεραφείμ αποδείχθηκε πράγματι ένας σύγχρονος, πολυάθλος Ιώβ. Σε αυτόν τον επίπονο και ανηφορικό δρόμο της ζωής του, υπήρξε συγκινητική η παρουσία και η στήριξη του Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων κ. Τιμοθέου, ο οποίος με αδελφική αγάπη και ειλικρινές ενδιαφέρον στάθηκε στο πλευρό του. Το γεγονός ότι ο μακαριστός μετέτρεψε τον οξύτατο πόνο της σάρκας σε ακατάπαυστη δοξολογία του Τριαδικού Θεού, φανερώνει το απύθμενο βάθος της εμπιστοσύνης του στη θεία πρόνοια. «*Μην απελπίζεσαι πατέρα μου, έχε πίστη στον Θεό*», μου έλεγε κάθε φορά που τον επισκεπτόμουν. Δεν υπέκυψε ούτε στιγμή στη δειλία ενώπιον του επερχόμενου βιολογικού τέλους, διότι η ψυχή του είχε ήδη κατακτήσει, μέσα από τη νηπτική άσκηση, την αληθινή ελευθερία εν Χριστώ. «*Εϋδαιμον τὸ ἐλεύθερον, τὸ δ' ἐλεύθερον τὸ εϋψυχον*», έγραψε ο μέγας διδάσκαλος και πατέρας των Ελλήνων Θουκυδίδης (Ιστορία 2.43.4). Τούτη ακριβώς η γενναιότητα της ψυχής, η ακράδαντη ευψυχία απέναντι στο μυστήριο της φθοράς, υπήρξε το ασφαλές θεμέλιο της εσωτερικής ελευθερίας του Επισκόπου Ρεντίνης. Ελεύθερος και αδούλωτος, εξόχως γενναίος απέναντι στις κάθε είδους δοκιμασίες, υπήρξε ο μακαριστός Σεραφείμ καθ' όλη τη διάρκεια του βίου του, αντιμετωπίζοντας το μαρτύριο της καθ' ημέραν φθοράς του σώματος ως τη στενή πύλη που οδηγεί αμετάκλητα στη φωτεινή βασιλεία του Θεού.

Μέσα από αυτά τα λίγα λόγια μνημοσύνου του μακαριστού Επισκόπου Ρεντίνης κυρού Σεραφείμ, ας κρατήσουμε ζωντανή τη βεβαιότητα ότι η ζωή του αποτέλεσε

μια διαρκή, έμπρακτη μαρτυρία του λόγου του Ευαγγελίου. Ως πιστά μέλη του ίδιου εκκλησιαστικού σώματος, γνωρίζουμε όλοι καλώς ότι «οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν» (Ἑβρ. 13, 14). Τούτο, ἴτοι ἡ πορεία του μακαριστοῦ κυροῦ Σεραφεῖμ προς τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ, ἀφήνει σ' ἐμάς, τους ἐν λύπη συνοδοιπόρους του, τὸ βαρὺ χρέος τῆς πνευματικῆς συνέχειας. Οἱ μνήμες, ἀν καὶ ἔχουν ἤδη παρέλθει δέκα χρόνια ἀπὸ τὴ φυσικὴ του ἀναχώρηση, παραμένουν ἐκπληκτικὰ νωπές στις καρδιές ὄλων ὅσοι εὐεργετήθηκαν ἀπὸ τὴν ἀθόρυβη ποιμαντικὴ του παρουσία. Κι ἴσως τούτο νὰ ἔχει τὴ μεγαλύτερη σημασία τελικά. Εἴμαστε πεπεισμένοι, ὡστόσο, ὅτι καθὼς τὰ χρόνια θὰ περνούν με τὴν ἀναπόδραστη ροὴ τους, θὰ ἔρθει ἡ εὐλογημένη ὥρα που θὰ καταγραφεῖ ἡ ζωὴ του καὶ τὸ πολυσχιδές του ἔργο με κάθε λεπτομέρεια, ἀπαλλαγμένο ἀπὸ τους θορύβους του παρόντος αἰῶνα. Μέχρι τότε, ἡ προσευχὴ μας θὰ συνεχίσει νὰ τον συνοδεύει στο οὐράνιο θυσιαστήριο, ὅπου πλέον τελεῖ ἀκατάπαυστα τὴ θεία Λειτουργία τῆς αἰωνιότητος, δεόμενος ἀδιαλείπτως γιὰ τὴν πρόοδο τῆς Ἐκκλησίας καὶ γιὰ τὴ σωτηρία του κόσμου. Αἰωνία ἡ μνήμη αὐτοῦ.

Φωτογραφία: Προσκυνηματικὴ ἐκδρομὴ στὴν Ἱ. Μονὴ Βηθλεέμ Κορωπίου, 2 Ἰουλίου 2008. Προσωπικὸ ἀρχεῖο Ἐπισκόπου Μελιτηνῆς Μαξίμου.